

รายงานสรุปผลการจัดการความรู้ KNOWLEDGE MANAGEMENT

ประจำปี ๒๕๖๘

การเกษตรยั่งยืน วิถีธรรมชาติ

- การผลิตทุเรียนวิถีธรรมชาติ

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและบริการความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และให้คำแนะนำแก่เกษตรกร จึงมีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ ต้องมีความรู้ ทักษะความชำนาญ ด้านการเกษตร และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ การจัดการความรู้ (KM) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ งานส่งเสริมการเกษตร สู่ระบบราชการ ๔.๐ โดยการรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับข้อมูล และองค์ความรู้จากภายนอก มีการแบ่งปันองค์ความรู้ในองค์กร เพื่อแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรม และนำองค์ความรู้ ไปใช้ในการปรับปรุงให้เกิดกระบวนการทำงานที่เป็นเลิศ และสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ประชาชน เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติ หน้าที่บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีรายได้เพิ่มขึ้น

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมงานด้านการเกษตร เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร เป็นแนวทางปฏิบัติงานของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ นำกระบวนการ จัดการความรู้ไปปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ให้เกิดประสิทธิผล ภายใต้ภารกิจ ยุทธศาสตร์/นโยบาย และแผนการดำเนินงานขององค์กร โดยมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติงานที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดเก็บองค์ความรู้และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลเป้าหมายในทุกระดับ ตลอดจนสร้างสังคมการทำงานเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

คณะกรรมการจัดการความรู้

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้

- ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน ๑
- ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานขอกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (KV) ๒
- แผนการจัดการความรู้ (KM action plan) ปี พ.ศ.๒๕๖๘ ๔

ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้

- วิธีการจัดการความรู้ (KS) ๕
- รายละเอียดองค์ความรู้ ๕
- ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA) ๗

ส่วนที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ

- สรุปผลจากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน และการนำไปใช้ประโยชน์ ๘
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ๘

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร (KM) ระดับอำเภอ ๑๐
- ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ ๑๒
- ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้และเผยแพร่องค์ความรู้ ๑๗

ส่วนที่ ๑

เป้าหมายการจัดการความรู้

ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน

กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร ตลอดจนฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้บริการทางเกษตร โดยใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นกลไกการทำงานหลัก ในด้านการถ่ายทอดความรู้ (Training) ที่มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาบุคลากรของกรมทุกระดับ ทั้งในด้านสมรรถนะ ด้านวิชาการ และความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน/โครงการ โดยมีการดำเนินงานผ่านเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตรที่จัดขึ้นทุกระดับ ซึ่งกระบวนการจัดการความรู้ (KM) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในสังกัด เพื่อนำองค์ความรู้จากหน่วยงานวิชาการ ผลงานวิจัย เครื่องมือหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ และผลการศึกษาจากความสำเร็จของหน่วยงานอื่นหรือเกษตรกร นำมาจัดการความรู้เพื่อประโยชน์ในงานส่งเสริมการเกษตรระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกร เพื่อวางแผนและพัฒนางานโครงการส่งเสริมการเกษตรต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในทุกระดับต้องมีการจัดการความรู้เพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตลอดจนนำองค์ความรู้จากหน่วยงานวิชาการ ผลงานวิจัย และการศึกษาจากความสำเร็จของหน่วยงานอื่นหรือเกษตรกร มาเผยแพร่ขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นอย่างแพร่หลาย การจัดการความรู้เพื่อนำมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานจากฐานของทรัพยากร (Resource Based) มาเป็นการทำงานบนฐานขององค์ความรู้ (Knowledge Based) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองจากการปฏิบัติงานส่งเสริมการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Team learning and Working) และบูรณาการในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดและวิธีการทำงานมุ่งเน้นตอบสนองความท้าทายในอนาคตของภาคเกษตร แก่ปัญหาผลผลิตลดลงต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น การหลุดพ้นวงจรแห่งความยากจน เพิ่มระดับการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมบนฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตร ตั้งแต่การวางแผนปลูกตามความต้องการ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการจัดการแปลงเหมาะสมและสมดุลสิ่งแวดล้อม การนำข้อมูลมาวิเคราะห์วิจัยเพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง และแลกเปลี่ยนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายการขับเคลื่อนงานภารกิจและโครงการสำคัญ ได้แก่ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมเกษตรกรพันธุ์เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเข้มข้น การเปลี่ยนพืชเชิงเดี่ยวเป็นทำผสมผสานอย่างแม่นยำ การพัฒนาเกษตรกรให้เกิดความเชี่ยวชาญ พัฒนาพื้นที่เพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างยั่งยืน เกิดสังคมสวัสดิการและการช่วยเหลือจากภาครัฐ พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างและมูลค่าสูง ตลอดจนการบริการดิจิทัลด้านข้อมูลข่าวสารและการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ได้ดำเนินการถอดองค์ความรู้เรื่องการเกษตรยั่งยืน วิถีธรรมชาติ การผลิตทุเรียนวิถีธรรมชาติ เป็นแนวทางการทำเกษตรที่ให้ความสำคัญกับการพึ่งพาธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีทุกชนิด เช่น ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าหญ้า และฮอร์โมนสังเคราะห์ โดยมุ่งเน้นการสร้างสมดุลในระบบนิเวศของสวน เพื่อให้ทุเรียนเจริญเติบโตอย่างแข็งแรง มีคุณภาพดี ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกพืชคลุมดินภายในแปลง เพื่อเป็นพืชปุ๋ยสด เพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารให้กับดิน ซึ่งต้องอาศัย ความรู้ ความอดทน การสังเกต และการปรับตัว อย่างต่อเนื่อง ดินที่มีชีวิตและการสร้างสมดุล ในระบบนิเวศ คือหัวใจสำคัญ แม้จะมีความท้าทาย ในช่วงแรก แต่ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ทุเรียนที่มีคุณภาพ รสชาติดี ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนของเกษตรกรและทรัพยากรธรรมชาติ ตามแนวทางการทำการเกษตรคาร์บอนต่ำ

ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือ แนวทางการดำเนินงาน ของ กรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (KV)

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ ได้กำหนดเป้าหมายการจัดการความรู้ (Knowledge Vision: KV) จัดทำขึ้นมาเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร หรือตอบประเด็นที่ต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น หรือตอบปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการหาแนวทางในการแก้ไขให้กับหน่วยงาน โดยแบ่งการพัฒนานออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านการพัฒนาคน โดยกลุ่มบุคคลเป้าหมายในการใช้เครื่องมือจัดการความรู้ และผู้รับบริการ เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในองค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนจนเกิดผลสำเร็จ และ/หรือบรรลุภารกิจตามต้องการได้เป็นรูปธรรม

๒) ด้านการพัฒนางาน โดยภารกิจหน้าที่ที่หน่วยงานได้รับมอบหมายงานเชิงนโยบาย งานเชิงกิจกรรม/โครงการ และอื่น ๆ ได้รับการตอบสนองในการนำองค์ความรู้/เทคโนโลยี วิชาการ กรณีตัวอย่างที่ได้ผล และประสบการณ์ที่ประสบผลสำเร็จ มาใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับความต้องการจนส่งผลให้งานมีคุณค่า ผลงานมีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับ เชื่อถือในความเป็นเหตุเป็นผลได้อย่างแท้จริง

๓) ด้านการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน โดยสร้างความเชื่อถือและการยอมรับของผลงาน และองค์ความรู้ที่องค์กรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้มีทุนความรู้เป็นของตนเอง เป็นการพาองค์กรไปสู่ความอยู่รอด การแข่งขัน และการรอดพ้น จากปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรค ซึ่งเป็นผลสำเร็จของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ แต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร ภายใต้ภารกิจหน้าที่ นโยบาย/แนวทางและยุทธศาสตร์ขององค์กร ซึ่งมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรได้บรรลุผลโดยมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน จัดเก็บองค์ความรู้ และถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลเป้าหมายในทุกระดับ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับองค์กรต่อไป

เพื่อให้การปฏิบัติราชการงานส่งเสริมการเกษตรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร และบรรลุเป้าหมายการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเกิดจากการเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร (KM) ระดับอำเภอ โดยมีหน้าที่ดังนี้

๑.วางแผนและปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรโดยใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการดำเนินโครงการหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร

๒. ใช้เวทีเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นเวทีในการสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการความรู้พัฒนาให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ
๓. รวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทุกระดับ มาเผยแพร่ไว้ในคลังความรู้ในทุกช่องทางการเรียนรู้
๔. ติดตามประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการความรู้ให้แก่อำเภอ/ตำบล เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
๕. จัดทำรายงานความก้าวหน้าและรายงานสรุปผลสำเร็จการดำเนินการจัดการความรู้ รายงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีทราบ

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

ยุทธศาสตร์/แนวทางดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง/เป้าหมายและวิธีการทำงาน ปี ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ กำหนดการขับเคลื่อนและแนวทางการพัฒนางานในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งมีประเด็นท้าทายที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๕ ด้าน คือ ๑.ด้านความมั่นคง ๒.ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓.ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๔.ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๕.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ			
วัตถุประสงค์/เป้าหมายการพัฒนา (สร้างโอกาส/แก้ปัญหา) พัฒนาคน มุ่งเน้นพัฒนาทักษะ สร้างความชำนาญในงาน สะสมประสบการณ์ ถ่ายทอดความรู้ พัฒนางาน การทำงานให้เท่าทันเหตุการณ์ สภาวะอากาศที่แปรปรวน สถานการณ์ตลาดสินค้าเกษตร แนะนำให้ความรู้เกษตรกรให้เตรียมรับมือ และปรับตัวได้ พัฒนาองค์กร นำเสนอผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ สร้างความเชื่อมั่นด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ภายใต้ระเบียบการบริหารราชการ ยึดมั่นความเท่าเทียม เสมอภาค ธรรมาภิบาลในการปฏิบัติต่อเกษตรกร ประชาชนที่มาติดต่อราชการ			
ความต้องการองค์ความรู้ (๑ เรื่องหรือมากกว่า) กำหนดองค์ความรู้ เป้าหมาย คือ การเกษตรยั่งยืน วิถีธรรมชาติ			
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ - ต่อบุคลากร คือ บุคลากรของสำนักงานมีความรู้ ที่สามารถถ่ายทอด ขยายผลแนะนำเกษตรกรหรือบุคคลที่สนใจ - ต่อหน่วยงาน คือ หน่วยงานมีองค์ความรู้ให้ศึกษา เรียนรู้ในการปฏิบัติงาน - ต่อเกษตรกร คือ เกษตรกรสามารถศึกษา เรียนรู้ จากองค์ความรู้ต่างๆที่จัดทำ รวบรวมโดยหน่วยงาน			
กิจกรรม	เป้าหมาย	ช่วงเวลา	ผลลัพธ์
๑. ค้นหาความต้องการองค์ความรู้ (KV)	๑ เรื่อง	ก.พ. ๖๘	- รายงานการประชุมคณะทำงาน
๒. จัดกิจกรรมจัดการความรู้ให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน (KS)	๑ เรื่อง	มิ.ย. ๖๘	- ข่าวประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมจัดการความรู้ เผยแพร่ใน Website หรือ Facebook สนง.
๓. ประเมินผลการเรียนรู้	จำนวน นวส. ร้อยละ ๘๐ ของ สนง.	ก.ค. ๖๘	- ประเมินตนเองของหน่วยงานในประเด็น ๒ ด้าน คือ ๑.การมีส่วนร่วมหรือทำงานเป็นทีม ๒.การนำไปใช้ประโยชน์
๔. สรุปผลการจัดการความรู้ของหน่วยงาน	๑ เรื่อง	ส.ค. ๖๘	- รายงานสรุปผลการจัดการความรู้

๕. จัดเก็บและแบ่งปันองค์ความรู้ (KA)	๑ เรื่อง	ส.ค. ๖๘	- สรุปภาพองค์ความรู้ Infographic - ระบุช่องทางเผยแพร่
--------------------------------------	----------	---------	--

ส่วนที่ ๒

ผลการจัดการความรู้

วิธีการจัดการความรู้ (KS)

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ ได้ดำเนินงานจัดการความรู้ โดยใช้เวทีส่งเสริมการเกษตรหรือเวทีเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในการนำการจัดการความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรให้เกิดผลงานเป็นรูปธรรมได้อย่างแท้จริง โดยใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมในงานส่งเสริมการเกษตร มีวิธีการ ดังนี้

๑. ประชุมเจ้าหน้าที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ของแต่ละคนที่ได้รวบรวมมาจากเกษตรกรต้นแบบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถนำองค์ความรู้ไปฝึกปฏิบัติหรือศึกษาเพิ่มเติม จนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรได้

๒. หาแนวทางในการส่งเสริม หรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ให้กับเกษตรกร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแพร่หลาย

๓. การจัดเวทีหรือการจัดอบรมเกษตรกรของสำนักงานเกษตรอำเภอ กำหนดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบ และมีการนำไปประยุกต์ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรของตนเอง

๔. การเยี่ยมเยียนเกษตรกรตามระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System) ทั้งการเยี่ยมเยียนแบบรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ให้มีการสอดแทรกองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับเกษตรกร หรือมีการสาธิต/ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จริง สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ได้

๕. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางแผ่นประชาสัมพันธ์ หรือสื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเกษตรอำเภอ ได้แก่ เว็บไซต์สำนักงาน เฟสบุ๊ก กลุ่มไลน์ต่าง ๆ

สรุปรายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้

ผลการดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ ปี ๒๕๖๘

ลำดับ	องค์ความรู้	เจ้าขององค์ความรู้	ที่อยู่
๑	การเกษตรยั่งยืน วิถีธรรมชาติ การผลิตทุเรียนวิถีธรรมชาติ	นายวิรัตน์ สวัสดิ์คณา โทร : ๐๙ ๒๖๙๙ ๒๙๓๑ เพจ:สวนทุเรียนลุงแดงศรีสวัสดิ์	บ้านเลขที่ ๑๐/๕ หมู่ที่ ๖ บ้านดงเสลา ต.ด่านแม่ฉลวย อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี

การเกษตรยั่งยืน วิถีธรรมชาติ (การผลิตทุเรียนวิถีธรรมชาติ)

ทุเรียนศรีสวัสดิ์

เนื้อหนาสีเหลืองนวล ผิวมันฉ่ำ เนื้อครีมแห้ง
เส้นใยน้อย กลิ่นไม่ฉุน เมล็ดเล็ก

เกษตรกรส่วนนี้ผลิตทุเรียน โดยไม่ใช้สารเคมีตั้งแต่เริ่มปลูก ดูแลรักษาบำรุงต้น จนถึงการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งสวนลุงแดงจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม และมีอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมประมาณ 120-150 วันหลังวันดอกบาน

ทุเรียนวิถีธรรมชาติ สวนลุงแดงศรีสวัสดิ์

นายวิรัตน์ สวัสดิ์คณา เจ้าของสวนทุเรียน หมู่ 6 บ้านดงเสลา ตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี การผลิตทุเรียนวิถีธรรมชาติ คือ การเดินทางที่ต้องอาศัย ความรู้ ความอดทน การสังเกต และการปรับตัว อย่างต่อเนื่อง ดินที่มีชีวิตและการสร้างสมดุลในระบบนิเวศคือหัวใจสำคัญ แม้จะมีความท้าทายในช่วงแรก แต่ผลลัพธ์ที่ได้คือทุเรียนที่มีคุณภาพรสชาติดีปลอดภัยต่อผู้บริโภคและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนของเกษตรกรและทรัพยากรธรรมชาติ

วางระบบน้ำ ท่อพีวีซี จากสระน้ำภายในแปลงติดตั้งระบบแผงโซลาร์เซลล์ เพื่อสูบน้ำใช้ภายในแปลงปลูกทุเรียน การให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ โดยให้น้ำแบบเดินพื้นที่ จำนวนครั้งที่ให้ขึ้นอยู่กับความชื้นในดิน

พืชคลุมดิน คาโลโปโกเนีย (Calopogonium mucunoides)

- ช่วยรักษาความชื้นในดิน
- ป้องกันการชะล้างหน้าดิน
- ลดการใช้สารเคมี
- เพิ่มธาตุอาหารในดิน
- ช่วยควบคุมวัชพืช
- การปลูกถั่วคลุมดินเป็นวิถีธรรมชาติ

และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการปรับปรุงคุณภาพดิน

การจัดการสวน

- พื้นที่แปลง 11 ไร่ ไร่ ปลูก 10 ไร่ ระยะปลูก 8 x 8 เมตร อัตรา 25 ต้น/ไร่ จำนวนทุเรียนที่ปลูกทั้งหมด 250 ต้น
- จำนวน 6 สายพันธุ์
- ปลูกปี พ.ศ.2558 เริ่มให้ผลผลิต ปี 2564
- ปัจจุบันให้ผลผลิตจำนวน 30 ต้น 17 ผล/ต้น ขนาดน้ำหนักผลเฉลี่ย 3.5 กิโลกรัม/ผล เฉลี่ย 60 กิโลกรัม/ต้น
- ผลผลิตรวม 1,800 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย 1,500 กิโลกรัม/ไร่
- รายสุทธิดี 90% ต่อปี

พืชปุ๋ยสด

จุดเด่น

- การปลูกพืชคลุมดินเป็นปุ๋ยพืชสดทดแทนการใช้สารเคมี
- ลดต้นทุนการผลิต
- สร้างความยั่งยืนให้กับระบบนิเวศ

จุดด้อย

- ความเสี่ยงจากศัตรูพืช
- ผลผลิตไม่แน่นอน

0 3459 7053

sisawat@doae.go.th

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ จัดเก็บหรือรักษาองค์ความรู้ไว้ในคลังความรู้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน Knowledge Access (KA) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ไปปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และใช้ให้เกิดประโยชน์โครงการส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๒ ช่องทาง ดังนี้

ลำดับ	ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)	URL ลิงค์
๑	เว็บไซต์สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	https://kanchanaburi.doae.go.th/sisawat/
๒	เฟสบุ๊คสำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี	https://www.facebook.com/

ส่วนที่ ๓

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลจากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน และการนำไปใช้ประโยชน์

๑. เกษตรกร ได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และร่วมหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยว เป็นพืชทางเลือกเพื่อสร้างรายได้หมุนเวียนตลอดทั้งปี แก้ปัญหาหนี้สินในระยะยาว และพัฒนากระบวนการปฏิบัติของเกษตรกร เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพ โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นพี่เลี้ยง/ที่ปรึกษา

๒. เจ้าหน้าที่ ได้พัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้ สร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับตนเอง มีการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ได้เพื่อนร่วมงาน มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยกันแก้ปัญหาพร้อมกันคิดวิเคราะห์กระบวนการส่งเสริม เพื่อนำไปใช้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการและบริบทของพื้นที่

๓. องค์กร มีการพัฒนาบุคลากรและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนางานร่วมกัน มีแนวทางการส่งเสริมการเกษตร ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของพื้นที่

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑) การกระตุ้นการปรับทัศนคติและสร้างการรับรู้แนวทางการจัดทำความรู้ KM สู่ระดับพื้นที่ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น

๒) ควรมีการประชุมวางแผนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้รับรู้งานที่ได้รับมอบหมาย และงานที่ผู้อื่นได้รับมอบหมาย จะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ทำงานมีระบบ/ขั้นตอน มีนโยบายที่เป็นไปได้และชัดเจน รวมทั้งต้องได้รับการสนับสนุนในทุกด้าน

ภาคผนวก

๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร (KM) ระดับอำเภอ

คำสั่ง สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

ที่ ๑ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร (KM) ระดับอำเภอ
 ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยได้รับมอบหมายจากสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ด้านการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร ตลอดจนฝึกอาชีพถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้บริการทางเกษตร โดยใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นกลไกการทำงานหลักในด้านการถ่ายทอดความรู้ (Training) ซึ่งกระบวนการจัดการความรู้ (KM) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในสังกัด เพื่อนำองค์ความรู้จากหน่วยงานวิชาการ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีสมัยใหม่และผลการศึกษาจากความสำเร็จของหน่วยงานอื่น ๆ มาปรับใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดเป้าหมายที่มุ่งเน้นตอบสนองความท้าทายในอนาคตของภาคเกษตร ในการแก้ปัญหาผลผลิตที่ลดลง ต้นทุนต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการหลุดพ้นวงจรแห่งความยากจน เพิ่มระดับการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมบนฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการปฏิบัติที่ดีด้านการเกษตร ตั้งแต่การวางแผนปลูกตามความต้องการ โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีการจัดการแปลงที่เหมาะสม ตลอดจนการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการงานส่งเสริมการเกษตรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร และบรรลุเป้าหมายการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเกิดจากการเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งจะช่วยเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร (KM) ระดับอำเภอ โดยคณะทำงานฯ ประกอบด้วย

๑. เกษตรอำเภอ		ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาววรรณภรณ์	สง่าขจร	คณะทำงาน
๓. นางสาวมูทิตา	คำลอย	คณะทำงาน
๔. นางสาวปิยวดี	นาคสกุล	คณะทำงาน
๕. นางสาวชัตติยา	ไพโรเกษตร	คณะทำงาน
๖. นางสาวธนนันธุ์	เจริญทรัพย์	คณะทำงานและเลขานุการ
๗. นางสาวรณนา	สวัสดิ์กันย์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

๑. วางแผนและปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรโดยใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการดำเนินโครงการหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร

/ ๒. ใช้เวทีเรียนรู้

-๒-

๒. ใช้เวทีเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นเวทีในการสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการความรู้ พัฒนาให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ

๓. รวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทุกระดับ มาเผยแพร่ไว้ในคลังความรู้ในทุกช่องทางการเรียนรู้

๔. ติดตามประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการความรู้ให้แก่อำเภอ/ตำบล เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๕. จัดทำรายงานความก้าวหน้าและรายงานสรุปผลสำเร็จการดำเนินการจัดการความรู้ รายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวสมทรง จิตต์จันทงค์)
เกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์

๒. ภาพการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการความรู้
ภาพการประชุมคณะทำงาน

ภาพกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้

ภาพกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ (ต่อ)

ภาพกิจกรรมการจัดการองค์ความรู้ (ต่อ)

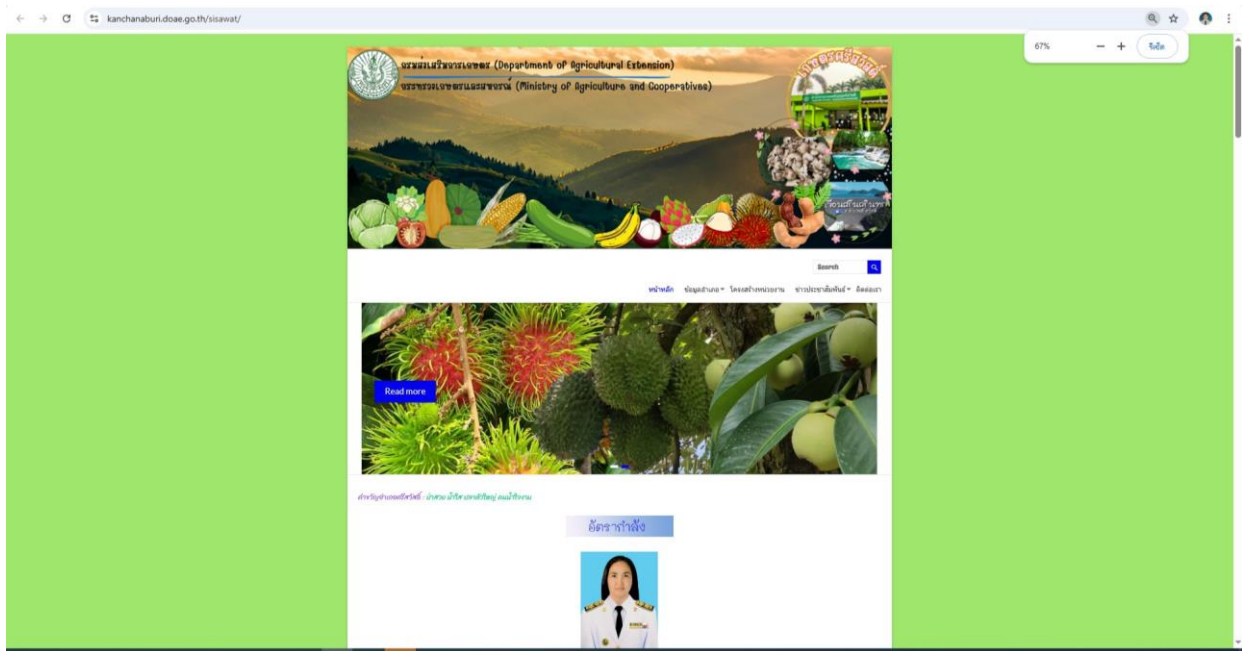
ทุเรียนอินทรีย์ สวนลุงแดง ศรีสวัสดิ์

123 ผู้ติดตาม • 1 กำลังติดตาม

กำลังติดตาม ▼ ส่งข้อความ ...

๓. ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้

ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ (ต่อ)

ผู้จัดทำรายงาน
(นางสาวนันท์ จรรย์ทรัพย์)

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
ผู้รับผิดชอบงาน KM ระดับอำเภอ

ผู้ตรวจรายงาน
(นางสาวสมทรง จิตต์จำนงค์)

ตำแหน่ง เกษตรอำเภอศรีสวัสดิ์